

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/125/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317217444
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1317217444.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí a rodiny, Krátka 1, Senec, dieťa rodičov: matka - S. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. T. 2, W., zastúpená P. Alexandrou Rapiovou, AK so sídlom Dobrovičova 6, Bratislava a otec - P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, H., zastúpený AKAK s.r.o., so sídlom Slowackého 56, Bratislava, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 22.11.2017, č.k. 38P/277/2017-14, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 22.11.2017, č.k. 38P/277/2017-14, zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 331 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), § 367 ods. 1 C.m.p. a po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a všetkými skutočnosťami prípadu tak, ako sú mu doposiaľ známe dospel k záveru, že návrh matky je za súčasného stavu nedôvodný. Konštatoval, že na Okresnom súde Bratislava III prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého O. a konanie o návrhu matky na uloženie výchovného opatrenia otcovi maloletého, pričom v oboch týchto konaniach rodičia produkujú dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, spočívajúce predovšetkým v popisovaní konkrétnych situácií, ktoré sa medzi nimi odohrali a ktoré súvisia s výkonom ich rodičovských práv a povinností a tiež z elektronickej komunikácie medzi rodičmi a aj maloletým O.. Poukázal na to, že v rámci konaní bol opakovane robený pohovor s maloletým orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, aj súdom, v rámci ktorých maloletý opakovane uviedol, že má oboch rodičov veľmi rád, žiť s otcom bolo jeho vlastným želaním po tom, čo sa spolužitie jeho rodičov za dramatických okolností rozpadlo, matku má však rovnako veľmi rád a chce s ňou tráviť čas, na jej strane sú však prítomné okolnosti, pre ktoré má problém predovšetkým tráviť čas v jej domácnosti a prespávať u nej. Súd prvej inštancie mal rovnako za preukázané, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletému O. výrazne negatívne ovplyvňuje vzájomná pretrvávajúca animozita medzi rodičmi prameniaca z doposiaľ nezvládnutých okolností, týkajúcich sa rozpadu ich vzťahu, ktorú premietajú aj do svojho vzťahu k maloletému O.. Rovnako prihliadal na situáciu, ktorá sa odohrala medzi rodičmi v októbri 2017, ktorú obaja prezentovali na pojednávaní v konaní o uloženie výchovného opatrenia dňa 16.11.2017, pričom každý z nich videl príčinu vzniku tejto situácie v diametrálne odlišných skutočnostiach. Súd prvej inštancie konštatoval, že nielen na tomto pojednávaní, ale aj na všetkých

ostatných, ktoré na danom súde prebiehajú, ako aj z listinných dôkazov založených v súdnych spisoch je nepochybné, že vzájomné vzťahy medzi rodičmi maloletého O. sú výrazne narušené, ich vzájomná komunikácia a prístup je poznačený neznášanlivosťou, prejavujúcou sa rôznymi spôsobmi, čo je však najdôležitejšie, obaja ju premietajú do svojho vzťahu a prístupu k maloletému O., ktorý danú situáciu veľmi zle znáša, čo je zrejmé z vonkajších prejavov jeho prežívania. O., že rodičia namiesto toho, aby si uvedené uvedomili a adekvátne tomu upravili svoje správanie a konanie, vinia vždy druhého rodiča. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že za tejto situácie by bolo nevhodné a bolo by nezodpovedné meniť maloletému výchovné prostredie tak zásadným spôsobom, akým by bolo zverenie do striedavej osobnej starostlivosti, aj s prihliadnutím na skutočnosti, ktoré sú obom rodičom známe a ktoré uvádzal aj maloletý ako dôvody, pre ktoré v súčasnosti nechce byť súvislejšie v starostlivosti matky. Z pohľadu súdu prvej inštancie je preto potrebné najskôr (pokúsiť sa) sanovať vzťahy medzi rodičmi maloletého a ich prístup k výkonu ich rodičovských práv a povinností, a to práve cestou odborného poradenstva, ktoré bude uložené obom rodičom. Mal za to, že za súčasného stavu vecí, je potrebné ponechať v účinnosti aktuálnu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému O., realizáciu styku matky s maloletým v zmysle uznesenia súdu druhej inštancie a sústrediť sa na potrebu realizovať odbornú intervenciu oboch rodičov.

3. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu podala odvolanie matka maloletého. Navrhla zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že jej návrhu na nariadenie výchovného opatrenia vyhovie. Poukázala na opísané zásadné skutočnosti uvedené v návrhu, sms komunikáciu otca a maloletého, z ktorej vyplývajú tendencie a situácie, z ktorých si je možné vytvoriť pohľad na správanie oboch rodičov, kde ona je v postavení obrancu a otec v pozícii agresora vyvolávajúceho konflikty, ktoré správanie maloletý prevzal od otca. Napadnuté rozhodnutie a dôvody v ňom uvedené, považovala za nespravodlivé. Uviedla, že pokiaľ ide o situáciu z októbra 2017 muselo byť súdu z popísaných skutočností zrejmé, že ju nevyprovokovala ona, a jediným zámerom a cieľom otca bolo demonštrovať svoju silu a zosmiešniť ju pred synom. Poukázala na to, že od posledného rozhodnutia, v ktorom sa zafinoval terajší status quo starostlivosti o maloletého, je O. nasmerovaný viac proti nej, zhoršil sa jeho prospech v škole, nie je poskytnutá stabilizácia vzťahov medzi ňou a maloletým, ani rodičov navzájom, naopak otec je posmelený, uzurpuje si pozíciu rodiča, zamedzuje jej styk so synom, akceptuje realizáciu styku výlučne v zmysle rozhodnutia súdu, kedy v čase týždňa mu ona robí taxikára a jej pole pôsobnosti ako rodiča sa realizuje v aute a počas prípravy na tréningy. Podľa jej názoru, maloletý dostáva obraz o nej sprostredkovaný od otca a jeho rodiny, maloletý nemá najmenšie šance postaviť sa rodičovi, ktorý takto očierňujúci obraz o druhom rodičovi dieťaťu sprostredkúva aj za asistencie súdu. Takto posilnený rodič nemá zábrany v tom, čomu sa pri realizácii svojich rodičovských práv na svojom dieťati dopúšťa, bez toho, aby ho niekto zastavil. Považovala za potrebné zohľadniť negatívny dopad (1 rok) trvajúceho neodkladného opatrenia na záujem maloletého dieťaťa a posilniť tak novým rozhodnutím súdu situáciu, ktorá vytvorí možnosť druhému rodičovi realizovať svoje rodičovské práva v podobe výchovy dieťaťa a jeho nasmerovania k rozvoju emócií tak, aby dieťa nebolo nútené vytesňovať druhého rodiča zo svojho emocionálneho sveta. Doteraz nezrealizované žiadne výchovné opatrenia, o ktoré žiadala pred rokom, nemá v budúcnosti veľkú šancu ovplyvniť otca v jeho správaní.

4. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za nedôvodný a zo strany matky za šikanózný, nezohľadňujúci záujem a vôľu maloletého dieťaťa, ktoré svoj názor vyjadrilo jednoznačne pred súdom, aj kolíznym opatrovníkom. Dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP/80/2017, v ktorom sú konštatované vzájomné konflikty rodičov a sťažaná komunikácia medzi nimi, pričom vzhľadom na tieto vzťahy v rodine, nie je v súčasnosti vhodná striedavá starostlivosť o maloletého. Zdôraznil, že súčasťou daného rozhodnutia je určený široký styk matky s maloletým. Poukázal na to, že vo veci samej prišlo k významnej zmene okolností z dôvodu, že manželstvo rodičov bolo rozvedené a maloletý zverený do jeho starostlivosti a zároveň upravený styk maloletého s matkou. Za absurdné považoval uplatňovanie výživného matkou, ktorá sa viac ako rok o maloletého osobne nestará a neprispieva na úhradu jeho potrieb. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie v bode 21 odôvodnenia. Mal za to, že matka v podanom odvolaní riadne neidentifikovala odvolací návrh.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Činnosťou odvolacieho súdu bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 21.01.2018 Okresný súd Bratislava III rozviedol manželstvo rodičov maloletého Krištofa Kokavca, nar. 13.03.2007, maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, oboch rodičov oprávnil maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Krištofa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a matku oprávnil stretávať sa s maloletým v priebehu bežného roka, aj počas školských prázdnin v širšom rozsahu bližšie špecifikovanom vo výroku rozsudku (Zápisnica z pojednávania konaného dňa 21.01.2018).

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

9. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa a povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

10. V danej prejednávanej veci odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne posúdil nedôvodnosť podaného návrhu majúci za preukázané z písomných podaní oboch rodičov, že medzi rodičmi je výrazný vzájomný konflikt, ktorý sa odzrkadľuje na ich komunikácii aj vo vzťahu k maloletému O.. Odvolací súd poukazuje na existenciu aktuálneho rozhodnutia súdu o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti otca a dočasnej úprave styku matky s maloletým. Pri nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúce preukázať skutočnosť, že sú ohrozené pomery maloletého dieťaťa. Uvedenú skutočnosť matka maloletého v konaní nepreukázala. Za daných okolností nie je preto opodstatnená bezodkladná úprava pomerov účastníkov. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý hodnotí a posudzuje vec s prihliadnutím na súvisiace konania (konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a konanie o uloženie výchovného opatrenia). Pokiaľ matka namieta dĺžku trvania konania o uloženie výchovného opatrenia a tohto sa domáha v predmetnom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd konštatuje, že o uložení výchovného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v prebiehajúcom súdnom konaní, ktoré je samostatným konaním. Odvolací súd neprihliadal na námietky matky o negatívnom dopade doposiaľ existujúceho nariadeného neodkladného opatrenia na maloletého, vplyve otca na maloletého a zhoršenie správania dieťaťa, ktoré preberá správanie otca majúci za to, že matka svoje tvrdenia nepreukázala. Odvolací súd nespochybňuje, že pokiaľ je medzi rodičmi konflikt a maloleté dieťa je súčasťou ich vzájomnej komunikácie, môže preberať správanie každého z rodičov. Tu však odvolací súd poukazuje na vyjadrenie maloletého, ktorý svoj názor ako dieťa vo veku 10 rokov je schopný posúdiť a odprezentovať. Do pozornosti rodičom odvolací súd dáva, že maloletý vzhľadom na fyzický vek, mentálnu a rozumovú vyspelosť dokáže jasne formulovať svoje postoje k otázkam týkajúcim sa výkonu rodičovských práv, ktorým súd pri ďalšom rozhodovaní venuje náležitú pozornosť. Pokiaľ matka poukazuje na priebeh pojednávania konaného dňa 16.11.2017 na Okresnom súde Bratislava III v konaní o uloženie výchovného opatrenia, odvolací súd konštatuje, že z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva protichodnosť vyjadrení každého z rodičov k jednému incidentu. Nemožno jednoznačne na základe tohto dôkazu vyhodnotiť ako objektívne a pre posúdenie veci vhodné výhradne vyjadrenie matky. Rovnako odvolací súd neprihliadal na matkou priložené prílohy k odvolaniu, majú za to, že tieto nezakladajú dôvody pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie nevyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Je však potrebné podotknúť, že vhodná komunikácia rodičov je nesporne pre maloleté dieťa najideálnejším spôsobom zabezpečenia starostlivosti o ne tak, aby každý z rodičov bol v prípade potreby súčinný a mohol prispieť k zabezpečeniu potrieb dieťaťa v prípade, ak je to nevyhnutné. V prvom rade je treba konštatovať, že práve rodičia sú povinní vzájomne spolu komunikovať tak, aby ich maloleté dieťa nebolo svedkom ich nezhôd a konfliktov. V prípade prijateľnej komunikácie rodičov, dieťa pociťuje spokojnosť, čo mu prináša psychický komfort a pocit istoty a bezpečia. Rodičia sú tí, ktorí majú vynaložiť maximálnu snahu o ústretovosť a toleranciu pri riešení záležitostí dieťaťa. Odvolací súd nespochybňuje rolu matky v živote maloletého dieťaťa a potrebu budovania ich vzájomného vzťahu. Odvolací súd neprihliadal na odvolací návrh matky, ktorým žiada o nariadenie výchovného opatrenia poukazujúc na nesplnenie podmienok nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle tohto návrhu z dôvodu absencie splnenia podmienok, keďže výchovné opatrenie nemá charakter bezodkladnosti. Navyiac, v danom konaní sa matka domáhala iného nároku na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka maloletého dieťaťa nepreukázala také ohrozenie dieťaťa, ktoré by vyžadovalo novú úpravu pomerov maloletého neodkladným opatrením. Pomerly maloletého dieťaťa boli skúmané v záujme dieťaťa v konaní vo veci samej (rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletému na čas po rozvode), v ktorom konaní súd rozhodol, avšak rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie uzatvára, že dôvody na rozhodnutie súdu o zásahu do existujúcej úpravy pomerov účastníkov v matkou požadovanom smere splnené neboli. Odvolací súd dopĺňa, že keďže nie je dôvod na zmenu rozhodnutia o zverení maloletého, nevznikol dôvod ani na predbežnú úpravu výšky výživného otcovi na maloletého O..

12. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie v danej veci rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút neodkladného opatrenia, ktoré správne na danú vec aplikoval, pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako prioritného kritéria pre rozhodovaciu činnosť súdu v konaní starostlivosti o maloleté deti, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a určenia výživného otcovi, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil, pričom podľa ods. 2 citovaného ustanovenia poukazuje na správne právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p..

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).